

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS CHUKAS • MAAMAR 4

תוספת ביאור מעט ע"פ ויקחו אליך פרה כו'

Brève explication complémentaire sur « Qu'ils prennent pour toi une vache » (Nombres 19:2)

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likkutei-torah/chukas/4/

1 תוספת ביאור מעט ע"פ ויקחו אליך פרה כו'

Brève explication supplémentaire sur le verset « Qu'ils prennent pour toi une génisse », etc.

2 הנה לפי המבואר מכ"ז [מכל זה] דהשלכת עץ ארז ואזוב כו' זהו רק ענין ההמשכות מז"א דאצי' להמשיך

החכמה והביטול בהמ"ן [בהמ"ן נוקבין] שזהו האפר כו' וכמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] והמק"מ [והמקדש מלך] כפי חקת

Or, d'après ce qui a été expliqué à partir de tout cela, le fait de jeter le bois de cèdre et l'hysope, etc., concerne uniquement les émanations attirées depuis Zeir Anpin d'Atsilout, afin d'attirer 'Hokhma (sagesse) et le bitoul (annulation de soi) dans les mayin nukvin (eaux féminines), que représente la cendre, etc., comme l'ont écrit le Ramaz (Rabbi Moché Zacuto) et le Mikdash Melekh à propos de la paracha 'Houkat.

והנה אפ"ל [אפשר לומר] עוד בזה דהשלכת עץ ארז כו' רומז ג"כ לבירור המדות דנה"ב [דנפש הבהמית] ועמ"ש לעיל ע"פ זאת חקת התורה כו'

Or, on peut ajouter à ce sujet que le fait de jeter le bois de cèdre, etc., fait également allusion à l'affinement (birour) des attributs émotionnels (midot) de l'âme animale. Voyez aussi ce qui est écrit plus haut sur le verset « Ceci est le statut de la Torah », etc.

והיינו כמ"ש ברבות פ' חקת ובתנחומא שם ע"י שאדם מגביה את עצמו כארז הוא לוקה בצרעת וכיון שמשפיל את עצמו כאזוב הוא מתרפא (הובא בילקוט פ' מצורע).

C'est-à-dire, comme il est écrit dans [le Midrach] Rabba, paracha 'Houkat, et dans le Tanhouma à cet endroit : parce qu'un homme s'élève comme un cèdre, il est frappé de tsaraat ; mais dès qu'il s'abaisse comme un hysope, il est guéri (cité dans le Yalkout, paracha Metsora).

ויש לבאר ענין זה עפ"מ"ש [על פי מה שכתוב] הרמ"ז [הרב משה זכות] בפי' הזהר פ' תרומה (דקכ"ז ע"ב) גבי אילנין נטיעין דעקר לון קב"ה [קודשא בריך הוא] ושתיל לון באתר אחרא ואלין אקרון ארזי לבנון

On peut expliquer cette idée à la lumière de ce qu'a écrit le Ramaz dans son commentaire du Zohar, paracha Terouma (folio 127b), au sujet des « arbres plantés que le Saint béni soit-Il a déracinés et plantés en un autre lieu ; ceux-ci sont appelés les cèdres du Liban » :

דהיינו ו"ק [וי קצוות] דז"א שנעקרו בעולם התהו ונפלו בעולם הבריאה ואח"כ נטעו ונשתלו בעולם התיקון ודלא כמק"מ [כמקדש מלך] שפ"י שם ובפ' פינחס (דרי"ז ע"ב)

à savoir les six extrémités (vav ketzavot) de Zeir Anpin, qui furent déracinées dans le Monde de Tohou (Chaos) et tombèrent dans le Monde de Béria (Création), puis furent plantées et établies dans le Monde du Tikoun (Rectification). Ce n'est pas comme l'explique le Mikdash Melekh à cet endroit et dans la paracha Pin'has (folio 217b),

בענין אחר וכן בספר עמק המלך שער י"ו פרק מ"א פי' ג"כ ע"ד פי' הרמ"ז [הרב משה זכות].

en donnant une autre explication. De même, le livre Emek HaMelekh, portail 16, chapitre 41, explique également selon l'interprétation du Ramaz.

וא"כ לפ"ז [לפי זה] שייך ג"כ בחי' ארז שצריך בירור דהיינו מה שנפל בשבה"כ [בשבירת הכלים] מעולם התהו והוא ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] לעולם יהא אדם רך כקנה

Si tel est le cas, le niveau du cèdre qui doit être affiné s'applique également : il s'agit de ce qui est tombé lors du bris des réceptacles (chevirat hakélim), depuis le Monde de Tohou. Cela rejoint l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Qu'un homme soit toujours souple comme un roseau,

ולא קשה כארז וכמ"ש במ"א דבעולם התהו מחמת תוקף ותגבורת המדות לא היה התכללות מדה אחת מהיפוכה והוא עד"מ מי שהוא קשה כארז משא"כ בתיקון שנתקנו להיות בבחי' קוין והתכללות.

et non rigide comme un cèdre » ; et comme il est expliqué ailleurs, dans le Monde de Tohou, en raison de l'intensité et de la puissance excessive des attributs, un attribut ne s'incluait pas dans son contraire. Cela ressemble à quelqu'un de rigide comme un cèdre. En revanche, dans le Tikoun, ils furent rectifiés de manière à être selon la configuration des lignes (kavim) et à s'inclure mutuellement.

3 וזהו ענין ארזי לבנון אשר נטע שנתקנו על ידי החכמה כח מה המשכת הביטול והמדות

Et telle est la signification des « cèdres du Liban qu'Il a plantés » : ils ont été rectifiés par 'Hokhma (sagesse), koach mah (la force du « quoi »), par l'émanation du bitoul (annulation de soi) et des attributs émotionnels (midot).

וזהו ענין ארזי לבנון שהם ו"ק [וי קצוות] דאבא כו', ועפ"י [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] שזהו ענין השלכת עץ ארז ואזוב

Et telle est la signification des « cèdres du Liban », qui sont les six extrémités d'Abba, etc. Selon cela, on peut dire que telle est la signification du fait de jeter le bois de cèdre et l'hysope :

כי האזוב הוא ההשפלה ונמיכת רוח והביטול וכן תולעת כמ"ש ואנכי תולעת ולא איש ומחברים הארז עם האזוב בשני תולעת ומשליך לתוך שרפת הפרה

car l'hysope représente l'humilité, l'abaissement de l'esprit et le bitoul ; il en va de même du ver (tola'at), comme il est écrit : « Mais moi, je suis un ver et non un homme. » On lie le cèdre à l'hysope avec le cramoisi du ver (chni tola'at), puis on les jette dans le feu de la vache ;

דהיינו להיות בירור המדות דתהו שהם קשה כארז ע"י המשכת הביטול כו' ועמ"ש בד"ה החלצו מאתכם,

c'est-à-dire afin que les attributs de Tohou, durs comme le cèdre, soient raffinés par l'émanation du bitoul, etc. Voir ce qui est écrit dans le maamar commençant par « Armez parmi vous » ;

והיינו שיוכללו ע"י בבחי ארזי לבנון אשר נטע שהם בחי התיקון ולכן אי"ש [אתי שפיר] דהשלכת עץ ארז ואזוב כו'

c'est-à-dire afin qu'ils soient ainsi inclus dans le niveau des « cèdres du Liban qu'Il a plantés », qui est le niveau de Tikoun. Il devient donc clair pourquoi le bois de cèdre et l'hysope sont jetés, etc. ;

היה דייקא קודם שתיעשה אפר כמ"ש בילקוט פ' חקת ובהר"ש [ובהרבי שמעון] ספ"ג [סוף פרק ג'] דפרה והיינו לפי שהם ג"כ מכלל הבחי שצריכים בירור שהם נעשים ג"כ אפר

précisément avant qu'elle ne devienne cendre, comme il est écrit dans le Yalkout, Parachat 'Houkat, et dans le commentaire du Rach (Rabbeinou Chimchon), à la fin du chapitre 3 de [Traité] Para. C'est parce qu'eux aussi font partie des niveaux qui doivent être raffinés, car eux aussi deviennent cendre ;

כמו הפרה ולשון הזהר פ' חקת כיון דאתעבדת אפר בעי למשדי בה עץ ואזוב כו' ע"כ צ"ל דלאו דוקא הוא.

comme la vache. Quant à la formulation du Zohar, Parachat 'Houkat : « Une fois qu'elle est devenue cendre, il faut y jeter du bois et de l'hysope », etc., il faut donc dire que ces termes ne sont pas à prendre au sens strict.

וגם יש לומר בתולעת שני עצמו שייך לומר בירור דהא יש ג"כ תולע בלעומת זה בקליפה כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ה' פ"ג [פרק ג'].

On peut aussi dire que le cramoisi du ver (tola'at chani) lui-même relève du raffinement, car il existe également un ver du côté opposé (le'oumat zé), dans la kelipa, comme il est écrit dans Pri Etz Chaim, Sha'ar 5, chapitre 3.

וכ"ה בספר הגלגולים קרוב לסופו (דמ"ג ע"ד) שע"ז נאמר אם יאדימו כתולע כו', ואפשר היינו ג"כ בחי' דבור ואותיות דקליפה

Et ainsi est-il écrit dans le Sefer HaGilgulim, vers la fin de l'ouvrage (folio 43d), à ce sujet : «Même si vos péchés sont rouges comme le cramoisi (tola)», etc. Peut-être s'agit-il également du niveau de la parole et des lettres de la kelipa (l'écorce),

כמו לה"ר [לשון הרע] ורכילות ודברים בטלים וכענין מ"ש רש"י [רבי שלמה יצחקי] בחומש ר"פ בלק בענין בלעם שכחו בפיו.

comme la médisance (lachon hara), la délation et les propos futiles ; et comme l'indique ce que Rachy écrit sur le Houmach, au début de la paracha Balak, au sujet de Bilam : sa force était dans sa bouche.

ועיין בזהר פ' בלק (דר"א ע"ב ודקצ"ט סע"ב [סוף עמוד ב]) ועמ"ש לעיל פ' ויחי סד"ה אסרי לגפן בענין עירה ועמ"ש בפ' בשלח בד"ה לסוסתי ברכבי כו'.

Voyez aussi le Zohar, paracha Balak (folio 201b et folio 199, fin du côté b) ; voyez également ce qui est écrit plus haut, dans la paracha Vayé'hi, à la fin du maamar commençant par «Attache son ânon à la vigne», au sujet de «son ânon» ; et ce qui est écrit dans la paracha Bechala'h, dans le maamar commençant par «À ma jument parmi les chars», etc.

וכשנשרפים בחי' אלו דקליפה ונשאר האפר שהוא שרשם שבקדושה מעולם התהו אזי נמשכים ומתגלים בחי' אלו שבעולם התיקון בחי' כארז בלבנון כו'

Et lorsque ces niveaux de la kelipa sont brûlés et que demeure la cendre, qui est leur racine dans la sainteté, issue du Monde de Tohou, alors ces niveaux tels qu'ils existent dans le Monde de Tikoun sont attirés et révélés : le niveau de «comme un cèdre du Liban», etc.,

ותולעת יעקב מתי ישראל פה דקדושה כו' וכשהארז דתהו נתקן בבחי' תיקון יש בזה כ' המעלות דתהו ותיקון יחד שהאור

ainsi que «ver de Yaakov, hommes d'Israël», une bouche de sainteté, etc. Et lorsque le cèdre de Tohou est rectifié selon le niveau de Tikoun, il réunit les deux qualités de Tohou et de Tikoun : la lumière

בתוקף ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא בבחי' ביטול והתכללות וכענין עקודים בכלי אחד שלמעלה מהשבירה כו' וכמ"ש במ"א ובביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הבכורים כו'.

est intense et, néanmoins, se trouve dans le niveau de l'annulation de soi (bitoul) et de l'inclusion mutuelle ; cela ressemble à la configuration des Akoudim («liés» [les lumières]) dans un seul réceptacle, qui se situe au-dessus du brisement, etc. Comme il est écrit ailleurs, ainsi que dans l'explication du verset : «Le prêtre les balancera sur le pain des prémices», etc.

גם ארז בגימטריא יצחק בחי' גבורה וכן תולעת שני בחי' גבורה כי לדחות רוח הטומאה צ"ל ג"כ בחי' גבורה דייקא וכמ"ש בזהר באדרא דנשא (דקל"א ב')

De plus, le mot erez (cèdre) a pour guematria [la valeur de] Yits'hak, qui correspond au niveau de la Guevoura (retenue) ; de même, le ver cramoisi correspond au niveau de la Guevoura. En effet, pour repousser l'esprit d'impureté, il faut précisément aussi le niveau de la Guevoura, comme il est écrit dans le Zohar, dans l'Idra de Nasso (folio 131b),

בענין שערות דדיקנא שהם קשים לכפות הדינים והיינו לפי שנמשכים ממו"ס [ממוחא סתימאה] שנתלבש בה הגבורה דעתיק כו'.

à propos des poils de la barbe, qui sont durs afin de soumettre les jugements (dinim) ; cela tient au fait qu'ils proviennent de Mo'ha Stima'a (le cerveau caché), dans lequel est revêtue la Guevoura d'Atik, etc.

(כ"ז [כל זה] אפשר לומר) ועיין בזהר חקת (תחלת דף קפ"א). ואע"ג [ואף על גב] דכאן נתבאר שענין השלכת עץ ארז כו'

(Tout cela peut être dit.) Voir aussi le Zohar, 'Houkat (début du folio 181). Et bien qu'il ait été expliqué ici que la mise du bois de cèdre, etc.,

זהו ענין המשכת מז"א דאצי' וכ"מ בהדיא בזהר פ' מצורע (דנ"ג) ובפ' חקת (דק"פ סע"ב [סוף עמוד ב]).

consiste à attirer un influx de Zeir Anpin d'Atsilout, comme l'indique explicitement le Zohar, Parachat Metsora (folio 53) et Parachat 'Houkat (folio 180, fin du côté b),

י"ל [יש לומר] שבי' הענינים מרומז בהן. וזהו שאינו משליכן קודם שרפת הפרה ולא משתעשה אפר כ"א כשנבקעה.

on peut dire que les deux idées y sont évoquées. C'est pourquoi il ne les jette ni avant la combustion de la vache, ni une fois qu'elle est devenue cendre, mais au moment où elle s'est fendue.

והיינו להיות כי שרפת הפרה זהו רק ענין בירור גבורות דנוגה. והמים חיים הם רק ענין המשכהעליונה מבחי' מו"ס [מוחא סתימאה] כו'.

En effet, la combustion de la vache consiste uniquement à affiner les Guevourot (sévérités) du noga. Et l'eau vive consiste uniquement en un influx supérieur venant du niveau de Mo'ha Stima'a, etc.

4 ואולם השלכת עץ ארז ואזוב כו' הוא להיות בירור מבחינות אלו שבנוגה שע"י בירור זה נמשך ג"כ מבחי' ארז בלבנון דאצי' וכן אזוב ותולעת שני.

Cependant, le fait de jeter le bois de cèdre et l'hysope, etc., vise à raffiner ces niveaux qui se trouvent dans le noga ; grâce à ce raffinement, on attire également depuis le niveau de « cèdre du Liban » d'Atsilout, ainsi que l'hysope et le ver de pourpre.

לכן השליכום בהפרה לאחר שכבר הצית האור ברובה ונבקעה קודם גמר שריפתה. אמנם לפמשי"כ [לפי מה שכתוב] משמע דהשלכת עץ ארז ואזוב כו'

C'est pourquoi on les jeta dans la vache après que le feu en eut déjà embrasé la majeure partie et qu'elle se fut fendue, avant que sa combustion ne soit achevée. Cependant, d'après ce qui a été écrit, il semble que le fait de jeter le bois de cèdre et l'hysope, etc.,

זהו רק ענין המשכות מבחי' המדות דקדושה דתיקון וכ"כ [וכן כתב] באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה למה נסמכה פי' מרים לפי פרה.

ne concerne qu'une attirance depuis le niveau des attributs émotionnels (midot) saints du Tikoun ; c'est également ce qui est écrit dans Igueret Hakodech, dans le passage qui commence par : « Pourquoi le passage de Myriam est-il placé à côté de celui de la vache ? »

(וע' עוד מענין פרה בזהר פ' ויקרא דף י"ד ע"א ובפ' אחרי דע"ו א' ובפ' פנחס ד' רמ"ג ב' ובהשמטות סוף חלק א' בסי' כ"ה דף ט' ע"ב):

(Voir aussi, au sujet de la vache, le Zohar, Parachat Vayikra, folio 14a ; Parachat A'harei, folio 76a ; Parachat Pin'has, folio 243b ; ainsi que les Hashmatot, à la fin de la première partie, section 25, folio 9b.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/chukas/4/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak